

Dům umění: hned tři novinky

Brněnská výstavní instituce nabízí velkou retrospektivu, fotografie a moderní umění

Hned zkraje zahájili novou sezonu třemi novinkami v brněnském Domě umění. Podle vedení si skutečně vybere každý. Vedle rozsáhlé retrospektivy domácího umělce Vladimíra Havlíka jsou k vidění fotografie uznávané Američanky O'Harové a fotografie Ivana Lutterera.

Brno - Dvě podlaží budovy brněnského Domu umění nabízí na začátku sezony zbrusu nové výstavy. Ve vstupní hale a přilehlé galerii Jaroslava Krále čekají návštěvníka panoramatické fotografie zesnulého Ivana Lutterera.

S fotoaparátem Josefa Sudka

Pražský fotograf Ivan Lutterer začal samostatně vystavovat počátkem osmdesátých let. „Byl to můj nejbližší přítel a spolupracovník.“ uvedl spoluautor výstavy Jaroslav Bárta. Jen do Brna prý vybíral z bezmála tří tisíc Luttererových negativů. Na výstavě se nakonec objevilo třiapadesát černobílých panoramatických snímků, které vznikaly s přístrojem proslulého Josefa Sudka.

Veškerá práce fotografa, který tragicky zemřel před pěti lety, vznikala soustředěně a v ústraní. „K charakteristikám Luttererova díla patří slova jako soustředěnost a pečlivost hraničící až s puntičkářstvím.“ doplnil Bárta. Jehož práce s panoramatickým přístrojem prý byla jednou z nejrozsáhlejších a nejdélhodobějších. Lutterer fotografoval starým jednoduchým přístrojem Kodak Panoram z roku 1894-1904 na formát 6 x 18 centimetrů. Jeho první panoramata vznikala na sídlišti Spořilov,

MLADÁ FRONTA

DNES BRNO

PŘÍLOHA PRO MORÁVSKOU METROPOLI A OKOLÍ

STREDA 6. ZÁŘÍ 2006

na Vinohradech a v okolních čtvrtích. Neutěšená městská zákoutí zachytil s autentickou prázdnotou a syrovostí. „Chtěl bych vyfotit tu nejobyčejnější českou všednost, průměrnost a šed, která je na každém kroku a která pro mě znamená život tady,“ poznamenal si autor ve svém deníku.

Kreslí pohyb srdce

Brněnský Dům umění představuje také nezvyklá díla uznávané Američanky Morgan O'Harové. Pětašedesátiletá umělkyně, která strávila dětství v Japonsku, nyní žije střídavě v New Yorku a v Itálii. V Česku vystavuje po šesté a v Brně má mezi výtvarníky a hudebníky řadu přátel. V Domě umění představuje pět velkých nástěnných maleb a několik kreseb. Tyto černé siluety pocházejí z cyklu Form and Content (Forma a obsah) a jsou zjednodušeným záznamem pohybu lidí při různých činnostech. Umělkyně zaznamenala například ruce jazzového klaviristy, ale také pohyby člověka, který myje psa po dlouhé procházce blátivou cestou.

„Měla portrétovat i pohyb srdce známého hudebníka. John Cage však den před tímto projektem zemřel,“ poznamenal kurátor Pavel Hájek.

O'Hara se prý věnuje výhradně záznamu pohybu, ať je to listí, zvíře, lidské ruce nebo třeba zrození člověka. „Pro výstavu jsem vybírala velice pečlivě, chtěla jsem, aby vše bylo ve výsledku čisté,“ uvedla O'Harová. Znalkyně japonské kultury a bojového umění aikido se naučila pohyb malovat oběma rukama. „U výtvarníků to pořád vypadá zvláště, ale hudebníci přece pracují obouruč všichni,“ dodala svérázná výtvarnice.

Největší výstava

Hned pět sálů v prvním patře Domu umění zabírá retrospektiva Vladimíra Havlíka (nar. 1959). Reprezentativní výbor z tvorby představuje různé podoby výtvarníkovy tvorby: fotodokumentace akčního umění, kresby, malby, objekty i hry s textem. „Je to dosud má největší výstava,“ sdělil Havlík.

Kurátor Radek Horáček upozorňuje zejména na Havlíkovy malby vytvořené podle půdorysů románských, gotických i barokních chrámů. Samostatnou kapitolu tvoří také zkratkovité provokující texty, které umělec umístil na speciální trička a které zdobí i vnější fasádu výstavní síně. Už z dálky jsou vidět dvě speciální bubliny na zdi, které do světa vtípně křičí: „Umělecká výpověď. Na hodinu.“

Podle kurátora Horáčka je to snad úplně poprvé, kdy se český umělec střední generace souborně představuje náhledem na všechny důležité etapy tvorby, nikoli jen tematickým výběrem. Rovněž doprovodná publikace je koncipována jako celistvý monografický přehled díla, včetně soupisů děl z již uzavřených etap, s životopisem uvádějícím citace ohlasů k důležitým obdobím, s úplnou bibliografií a přehledem výstav. Trojice nových výstav v Domě umění na Malinovského náměstí potrvá do 15. října. **LUBOŠ MAREČEK**